

Sygn. akt III S 188/15

POSTANOWIENIE

Dnia 13 października 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w następującym składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Leszek Dąbek

Sędziowie SO Lucyna Morys – Magiera

SR (del.) Roman Troll (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 13 października 2015 r. w Gliwicach na posiedzeniu niejawnym sprawy

ze skargi K. M.

przy udziale Skarbu Państwa – Prezesa Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki w sprawie o wznowienie postępowania ze skargi K. M. prowadzonej przed Sądem Rejonowym w Rudzie Śląskiej pod sygn. akt I Co 1951/15

postanawia:

oddalić skargę.

SSR (del.) Roman Troll SSO Leszek Dąbek SSO Lucyna Morys – Magiera

Sygn. akt III S 188/15

UZASADNIENIE

Skarżący K. M. złożył skargę na naruszenie praw strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki wnosząc:

- a. o stwierdzenie, że w postępowaniu toczącym się przed Sądem Rejonowym w Rudzie Śląskiej w sprawie o sygn. akt I Co 1951/15 nastąpiła przewlekłość,
- b. o zalecenie Sądowi Rejonowemu w Rudzie Śląskiej bezzwłocznego rozpoznania wniosku o udzielenie zabezpieczenia,
- c. o przyznanie na jego rzecz kwoty 20 000 zł.

W uzasadnieniu wskazał, że postępowanie w sprawie złożonej skargi o wznowienie postępowania toczy się opieszale, albowiem od dnia zwolnienia go od kosztów sądowych do chwili złożenia skargi na przewlekłość postępowania nie został rozpoznany wniosek o udzielenie zabezpieczenia.

W odpowiedzi na skargę Prezes Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej wniósł o jej oddalenie.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

Postępowanie zostało wszczęte w złożoną 7 lipca 2015 roku przez K. M. skargą o wznowienie postępowania wraz z wnioskiem o udzielenie zabezpieczenia. Jednocześnie został również złożony wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych, który został rozpoznany 9 lipca 2015 roku i wówczas zarządzono doręczyć odpis postanowienia skarżącemu,

a następnie przedłożyć akta sędziemu referentowi, co nastąpiło 13 lipca 2015 roku, a 28 lipca 2015 roku sędzia referent zarządził przedłożyć akta I Co 5049/13, których dotyczy skarga o wznowienie postępowania, w terminie dwóch dni. Zarządzenie to wykonano 29 lipca 2015 roku. Akta I Co 5049/13 od maja 2014 roku znajdowały się w archiwum.

Postanowienie o zwolnieniu od kosztów sądowych doręczono skarżącemu 28 lipca 2015 roku, a 13 sierpnia 2015 roku B. M. zgłosiła się jako interwenient uboczny wnosząc o zwolnienie od kosztów sądowych.

Wniosek o udzielenie zabezpieczenia rozpoznano 17 sierpnia 2015 roku w oddalając go, a jednocześnie odrzucono interwencję uboczną. Wysłano odpisy postanowień 19 sierpnia 2015 roku jednocześnie doręczając wierzycielowi odpis skargi o wznowienie i zakreślając termin 14 dni do złożenia odpowiedzi.

W chwili obecnej w aktach brak zwrotnych potwierdzeń odbioru, gdyż 19 sierpnia 2015 roku zostały one przesłane ze skargą na przewlekłość postępowania do Sądu Okręgowego w Gliwicach.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz. U. Nr 179, poz. 1843 ze zm.) dla stwierdzenia, czy w sprawie doszło do przewlekłości postępowania, należy w szczególności ocenić terminowość i prawidłowość czynności podjętych przez sąd, w celu wydania w sprawie rozstrzygnięcia co do istoty (...), uwzględniając charakter sprawy, stopień faktycznej i prawnej jej zawłości, znaczenie dla strony, która wniosła skargę rozstrzygniętych w niej zagadnień oraz zachowanie się stron, a w szczególności strony, która zarzuciła przewlekłość postępowania. Przewlekłość postępowania to brak czynności zmierzających do rozstrzygnięcia, zachodzący dłużej niż jest to konieczne do rozważenia sprawy bądź zgromadzenia dowodów, chodzi zatem o to, by czynności zmierzające do wydania orzeczenia kończącego zabierały odpowiednią ilość czasu, czyli odbywały się bez zbędnej zwłoki (por. art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki). Zbędną zwłoką nie jest przy tym każdy upływ czasu, ale dopiero nadmierne odstępstwo od czasu zwykle koniecznego dla wykonania określonych czynności, dlatego przewlekłość postępowania zachodzi wówczas, gdy zwłoka w czynnościach jest nadmierna (rażąca) i nie znajduje uzasadnienia w obiektywnych okolicznościach sprawy. [Por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 maja 2013 r. KSP 3/13, LEX nr 1318217, postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 10 stycznia 2013 r. sygn. akt II S 33/12, Lex 1246709; por. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 23 listopada 2010 r. sygn. akt II S 28/10 - KZS 2010/11/50, LEX nr 783363]. Jednocześnie ocenie pod kątem przewlekłości podlegają zarzuty skarżącego odnoszące się do przebiegu całego postępowania od chwili jego wszczęcia do prawomocnego zakończenia (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 28 marca 2013 roku, sygn. akt III SPZP 1/13, opublik. w OSNP z 2013 roku, nr 23-24, poz. 292).

Oceniając, czy doszło do przewlekłości postępowania należy w pierwszej kolejności wziąć pod uwagę czas trwania całego postępowania, które w sprawie prowadzonej przez Sąd Rejonowy nie zostało jeszcze zakończone. Postępowanie od czasu jego wszczęcia do chwili złożenia skargi trwało ponad miesiąc, a kilka dni później rozpoznano wniosek o udzielenie zabezpieczenia. Sąd Rejonowy od chwili otrzymania akt z archiwum (29 lipca 2015 roku) do wydania postanowienia w przedmiocie zabezpieczenia potrzebował 19 dni, co stanowi opóźnienie, ale nie można tego uznać za zwłokę. Art. 737 k.p.c wskazuje instrukcyjny termin do rozpoznania wniosku o udzielenie zabezpieczenia – tydzień.

Biorąc pod uwagę całość biegu postępowania oraz to, że 19 sierpnia 2015 roku wysłano stronom odpisy postanowienia co do udzielenia zabezpieczenia, trwało ono – od chwili złożenia pisma wszczynającego do chwili wysłania postanowienia – 43 dni, zdaniem Sądu Okręgowego nie doszło więc do zaistnienia przesłanek przewlekłości postępowania. Pewne opóźnienia wynikające z nieterminowego wydania postanowienia co do rozpoznania wniosku o udzielenie zabezpieczenia nie mogą stanowić podstawy do stwierdzenia przewlekłości – termin instrukcyjny wynosi tydzień, a wydanie postanowienia nastąpiło po 19 dniach od czasu dołączenia akt, których skarga o wznowienie postępowania dotyczy. Jednocześnie Sąd Rejonowy miał też do rozpoznania w tej samej sprawie złożoną interwencję

uboczną przez B. M., a także wniosku o zwolnienie od kosztów. Nie jest więc tak jak stara się wykazywać skarżący, że w sprawie nastąpiła nieuzasadniona przerwa w dokonywaniu przez Sąd Rejonowy czynności.

Należy także podkreślić, że strona ma prawo wynikające z art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności sporządzonej w R. dnia 4 listopada 1950 r., zmienionej następnie Protokołami nr (...) oraz uzupełnionej Protokołem nr (...) (Dz. U. z 1993 r., Nr 61, poz. 284 ze zm.) do rzetelnego przeprowadzenia procesu, z tym prawem jest związane także to, aby nie doszło do przewlekłości postępowania. Jeżeli jednak sprawa od dnia wpływu pisma ją wszczynającego do chwili wysłania postanowienia o udzielenie zabezpieczenia trwa trochę ponad miesiąc, to bezzasadnie strona zarzuca przewlekłość tego postępowania. Sam fakt naruszenia instrukcyjnego terminu do rozpoznania wniosku o udzielenie zabezpieczenia nie stanowi zwłoki w rozpoznaniu sprawy. W ocenie Sądu Okręgowego naruszenie tego terminu w rozpoznawanej sprawie nie nosi cech rażącego odstępstwa od czasu zwykle koniecznego dla wykonania określonych czynności biorąc pod uwagę także okres wakacyjny, w którym złożono skargę oraz konieczność rozpoznawania także innego wniosku w tej sprawie złożonego przez osobą zamieszkałą pod tym samym adresem co skarżący oraz wniosku skarżącego o zwolnienie od kosztów sądowych. Trzeba także mieć na uwadze to, że wydane przez sąd postanowienia związane z rozpoznawaniem wniosków muszą też zostać doręczone, co także zabiera czas. Jednocześnie brak jakichkolwiek podstaw do uznania, że bieg sprawy na obecnym etapie w jakikolwiek sposób narusza sprawność postępowania. Trzeba także zauważyć, że gdyby nie złożona skarga na przewlekłość tego postępowania można by oczekiwać, że w chwili obecnej byłaby ona rozpoznana co najmniej przez Sąd Rejonowy. Ponadto celem, jaki przyświeca postępowaniu ze skargi nie jest samo stwierdzenie przewlekłości i ewentualne zasądzenie odpowiedniej sumy pieniężnej, ale wymuszenie nadania sprawie odpowiedniego biegu - ma ona bowiem zapewnić szybką reakcję na trwającą zwłokę w czynnościach sądu. W rozpoznawanej sprawie Sąd Okręgowy nie stwierdził zwłoki w czynnościach Sądu Rejonowego pomimo pewnego opóźnienia w ich dokonywaniu.

Mając powyższe na uwadze, w oparciu o art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki, skargę jako niezasadną należało oddalić.

SSR (del.) Roman Troll SSO Leszek Dąbek SSO Lucyna Morys – Magiera